

Pe de done ori in septemana: Jol-a si Doml-
neca; era candu va pretinde importantia
materieloru, va esi de trei seu de patru ori
in septemana.

Pretiu de prenumeratiune

pentru Austria:	
pe anu intregu	8 fl. v. a.
" diumetate de anu	4 " " "
" patriariu	2 " " "
pentru Romani'a si strainetate:	
pe anu intregu	12 fl. v. a.
" diumetate de anu	6 " " "

ALBINA.

Prenumeratiuni se facu la toti dd. cores-
pundinti ai nostri, si de-adreptulu la Redac-
tiune Ungargasse Nr. 23, unde sunt a se
adresa si corespondintiele, ce privescu Re-
dactiunea, administratiunea seu speditura;
cate vor fi nefrancate, nu se vor primi era
cele anonime nu se vor publica.

Pentru anucle si alte comunicatiuni de inte-
rsu privat — se raspunde cate 7 cr. de
linia; repetiri e se facu cu pretiu scadiutu.
Pretiuu timbrului cate 30 cr. pent. una data,
se antecipa.

**Catra onorabilitulu Publicu alu
Albinei!**

Dlu Redactore alu acestei foi, **G. Popa**, plecandu luni'a trecuta spre Bi-
haria pentru a-si vedé rudeniele si amicii
din acele parti, pre timpulu absentarei
Dsele de doue-trei septemane, Redactiunea
si editura va sta sub nemedilocit'a ingri-
gire a subsemnatului, carele, vechiu cuno-
scutu alu stimabilului publicu, si-ncepe
acesta activitate cu rogarea, ca si dnii
prenumeranti si dnii corespondinti se bi-
ne-voiesca a-si urma neschiambatu referin-
tiele lor cu „Albina.“

V. BABESIU,

Invitare de prenumeratiune

la
„ALBINA.“

Incependu-se patriariulu alu IV. cu 1 octobree v.
se deschide prenumeratiune noua.

Conditiiunile de prenumeratiune sunt:

Pentru Austria pre unu anu	8 fl.
" " " diumetate de anu	4 fl.
" " " patriariu " "	2 fl.
Pentru Romani'a si strainetate pre unu anu	12 fl. (seu 2 #)
Pentru Romani'a si strainetate pre diumetate de anu 6 fl. (seu 1 #).	

In acestu patriariu, foi'a ni ve aparé éra si
cate de trei ori in septemana. Dupa delaturarea
statu mai curunda a unoru pedece, escate din
mutarea nostra de la Vien'a la Pesta, vom rein-
cepe a tione socota mai multa de economia. De-
spre foisiora ne-am ingrigitu se fie placute si
instructive.

Banii de prenumeratiune au se se trimita
la adresa: Radactiunei „Albina“ in Pesta, Un-
gar-Gasse nr. 23.

Pesta, in 12 opt.-n.

Msa Carolu I, domnitoriulu Roma-
niei, se presentá in 7 a. Imperatorelui
franciloru in Parisu, si fu, precum se a-

sceptá din capulu locului, bine primitu.
Totu in di'a aceea marele Imperatore i
intorsa vediuta. Despre obiectele con-
vorbirei ambiloru domnitori, firesco, nime
nu scie se spuna ceva positivu. Totusi
nu lipsescu coniepturile, parte mare, catu
se póte de ridiculose. Ca Carolu ar cersí
invoirea Imperatorelui pentru banii roma-
ni de aur si de argintu; ca elu ar
cersi permisiunea Imperatorelui pentru
intemeierea unui ordine romanescu de
onore seu de merite, si mai cate tote tren-
curi-fléncuri d'astea; lucruri si vorbe
copilaresci. Unii vor a sci, ca Carolu cu
Romania ar fi meritul se fia, — dar se nu
rida nimenea! — a cincea róta in carulu
reactiunei europene celei mari, ce d'unu
scurtu timpu incóce, se plimba ca unu
strigoiu prin tote tierile constitutiunali,
sub infioratoriulu nume de — „sant'a
aliantia,“ inspaimentandu pre cei slabi
de ingeru, rapindu-le liniscea bietului
sufletu.

Da, aliantia santa, si Romani cu
rola intr'ensa, alaturea cu Austria, Rus-
sia, Prussia si — ss. Pap'a? — Nu, nici
Pap'a, nici Napoleone, nici Spani'a, ci —
Angli'a! — Cum se splica acest'a? Eca cum.
Toti se temu, ca morindu mane-poimane
defectuosulu marele Imperatore din Tuil-
lerie, morte naturale, de carea nime, si
prin urmare nici imperatorii nu scapa,
seu — morte politica, de carea d'unu
timpu incóce asemenea nu pre a scapatu
despotii in Francia, — ce-o se se aléga
de ei, de ei cu poporale nemultumite, cu
bugetele impovarite, si in tote maestriele
de pan' acum struncinati! — Se pove-
stesce adeca, ca speculantele de anglu,
ministrulu Clarendon ar fi acel-a, carele
din mare ingrigire de o parte pentru a mi-
cucu seu imperátescu, Napoleone si di-
nasti'a lui, d' alta parte de pacea si pro-
speritatea poporaloru Europei, (de cari
speculantele anglu i-e mila, ca tiganului
de pila,) — ar fi tiesutu unu planu de
aliantia intre poteriile mari, altfelu intre
sine rivale, cu scopulu d'a-si asecura im-
prumutatu esisteti'a si interesele, facia de
veri-ce eveniminte, si a carei aliantie

inceputulu si basea ar fi se fia reducerea
armieloru, va se dica unu felu de desar-
mare; acest'a — parte pentru usiurarea
bugeteloru, parte pentru molcomirea con-
tribuintiloru.

Eca, ce facia frumoasa si filantropica
scie se arete strigoiu, candu e ca se se
introduca elu, ca unu misericordianu,
intr'o societate cam fricosa si banuitoria!
Dar lumea de astadi nu mai este cea
de nainte de o suta, ma nici cea de nainte
de cinci-dieci si de doue-dieci de ani.
Nu mai merge cu minciun'a.

Marturisimu, ca noi din parte-ne
nici n'am fi amintitu seriosu si la istu locu
acesta siuchiata ideia, daca mai deunadi
chiar „Esti lap“, organulu dlui conte
Andrássy, nu ni spuneá la rondulu seu,
cumca nu incap'ndoiela, ca Prussia, Rus-
sia si Austria lucra la renfintiarea santei
aliantie.

Unu spectaclu de cele mai intere-
santi ni dau unele desbateri prin unele
diete provinciali dincolo de Laita. Diet'a
Austriei de diosu buna-óra sbicuesce cu
tota puterea arguminteloru ratiunabili
alegerile indiropte si dupa grupe, atatu
la parlamentulu centrale, asiá-numitulu
Reichsrath, catu si la legelatiunile pro-
vinciali: totusi candu este vorba ca se
decida conformu acestoru arguminte,
atunci membrii ei, si cei mai liberali, in-
cepu a siova si — (pretindendu ca din
consideratiune catra tierile slave, caror'a
nu li-ar veni la socotela alegerile direpte
si democratece) se pronuncia pentru —
semi-mesure, semi-reforme! Eca inca o
data in tota golitatea sa caracterulu si
manier'a némtiului!

Dar incidintele mai are si o parte
mai serioasa; ca este calificata d'a ni do-
vedí chiar ca lumin'a sórelui, ca in Au-
stria, precum este ea astadi, libertatile
genuine, progresulu adeveratu, sunt, si se
reconoscu de — imposibili! Va se dica
statulu astfelu nu póte se raspunda me-
nitiunei sale, si indreptatierea esistintiei
lui incepe a fi trasa la indoiela. Eca, unde
ducu ómenii necapabili, cu sistemele lor
absurde!

In alta dieta din colo de Laita, a
Carintiei adeca, deputatulu, slovenu dlu
Costa, aflandu oca siune a se sprima a supr'a
legei si sistemei de invetiamentu a gu-
vernului actuale, eschiamá astfelu: „Se
spunemu lunei intregu, ca nu vom vota
nici o data pentru despartirea sciintiei de
— religione; pentru ca nu-existe sciintia
fora religione!“ Va se dica, unu barbatu
de cei mai luminati ai timpului, omu cu
trupu cu sufletu alu poporului, prochiama
astadi unu principu alu seceloru intune-
recului, pentru a paralisa tendintiele des-
natiunalisatorie ale domniloru stepanitori
de astadi. Eca-vi legitimata solenelu por-
tarea Romaniloru facia de legea ungu-
resca de instructiune! —

Deputatulu camerei italiene, dlu
Ricciardi publicá mai de unadi unu „Apelu
catra toti liberalii din lume,“ prin care ii
provoca a se infacisia pre 8 Dec. la unu
sinodu in Neapole, pentru scopulu d'a
protestá solenelu, in numele progresului
si alu libertatei contra tendintieloru cur-
riei de Roma, tendintie d'a decretá in con-
ciliu absurditati si ideie retrograde — de
dogme. „Hon“ organulu opositiunei ma-
giare moderate, publica si elu la rondulu
seu in frunte-si unu „Apelu catra ungurii
liberali,“ prin care-i provoca pre acesti'a
a-si dechiará prin adrese aderinti'a la
protestulu lui Ricciardi.

Provocamu atentiunea barbatiloru
romani de inima si spiritu din poporu, si
li dicemu — asta una data, intr' asta una
causa, cu „Hon“: „Óre noi se stamu muti
si nepasati? Se apartinemu la timpulu
modernu, la civilisatiune, seu la barbaris-
mulu evului mediu?“ —

In unele parti ale staturiloru mari
din Europ'a civilisata se escara turburari
cumplite, si soldatii domnitoriloru avura
ocasiune a-si mai cercá armele noue.

In Franci'a lui Napoleone, departa-
mentulu Aveyron si anume la Aubin, lu-
cratorii muntanistici, unii pentru niscari in-
ginieri neumani, altii pentru lefele rele si
órele pre multe de lucru, se intrunira si
revoltara. Urmarea fu ca se versa multu

Foisiora.

Acestu spaciu, destinatu in foile politice pentru
totu ce póte placé si interesá, de veri-ce ramu a lu
sciintiei seu artei ar fi aceea, noi pentru unu
timpu lu ceseramu perenarei unor intemplaninte
si acte politico-natiunali, cari dejá trecura in do-
meniuu istoriei, si pre cari chiar pentru acest'a
nu ni este fertutu a le lasá ascunse in arhivele
puciniiloru particulari. Incepemu si vom urma
a publicá (si ne vom ingrigi de latirea lor si
mai departe)

ACTELE SI DATELE

Conferintiiei romane natiunale din Transilvania,
tenuite in 7 si 8 martiu 1869 in opidulu
Mercuria. *)

PROLOGU.

Sórtea a voitu, ca barbatii de statu ai ma-
gariiloru se se folosésca pentru realizarea ideii
inventate de ei, a dualismulu austro-magiaru,
de atari manopere, cari se faca a fi prevediuta
nestabilitatea acestui persifragiu de sistemu po-
liticu.

*) Dnii, cari au rolee loru intr' aceste acte si date,
sunt provocati si rogati a-si controlá cuvintele si fap-
tele descrie, si in catu nu le-ar gasi esacte, se bine-vo-
iesca a ni tramite in data observatiunile lor, pentru
ca se potema face indreptarile necesarie la cea mai de
apropo oca siune. R e d.

Daca e unu adeveru bine cunoscutu, ca
majoritatea departe cumpenitóre a poporaloru
austriace a fostu si este contr'a acelei esperi-
mentatiuni periculose, apoi asemenea nu se póte
negá, ca natiunea romana mai multu decatu tote
s'a dechiaratu din capulu locului contr'a acelu
sistemu.

Lucrulu e aplicabilu. Ori catu fia de ne-
dreptatite prin dualismu alte popora din colo
si dincolo de Laita, li este totusi óre-cum ierta-
ta tuturoru o misicare mai libera si óre-care
conlucrare la formarea edificiuu loru de con-
stitutiune. Pe candu Romani, mai vertosu cei
din Transilvani'a, se vediura de-odata despoiati
de tote drepturile loru constitutionale staverite,
prin legile patriei, era de alta parte eschisa de la
participarea dupa dreptate la construirea noului
edificiu destinatu a-i cuprinde si pe ei.

Starea acest'a nu potú si nu póte se fia ni-
ci-cum multiamitóre pentru Romani Transil-
vani, mai vertosu dupa-ce diet'a de la Clusiu din
1865 si diet'a pestana din 1866 8 i desamagi
pana si in cele din urma resturi ale credintiei loru.

Desi tota incercarea pentru manifestarea
de dorintie din partea Romaniloru Transilvani
se suprímá in-adinsu, densi totusi la initiativ'a
demnulu luptatoru nationalu Elia Macelarú,
in mani'a tuturoru uneltiriloru contrarie s'adu-
nara prin inteligenti'a si reprezentantiu loru de
prin tote tienuturile tierii in 7 martiu 1869 la o
conferintia nationala in opidulu Mercuria, un-

de in semnu de protestu si de apelu catra o-
piniunea publica si dreptatea lui Dumnezeu, se
determinara, pana la alte impregiurari, pentru
politica de pasivitate, adeca a nu alege depu-
tati la diet'a din Pesta. Totu cu acea oca si-
une conlucsera a se luptá pe cale legala
cu tote midilócele constitutiunale ce li mai
remasera, pentru sustinerea autonomiei Tran-
silvane si recastigarea drepturiloru nationale.
Pasii facuti in directiunea din urma prin orga-
nizarea unu clubu nationalu, fura opriti din
partea regimulu pestanu, pentru a dovedi mai
pre-susu de ori-ce indoiela, ca Romaniloru nu
li este concesu a formá ca natiune unu factoru
constitutionalu in viet'a nostra de statu.

Comitetulu nationalu centralu alesu in
memorabil'a conferintia de la Mercuria, fiindu
disolvatu prin ordinu ministerialu, actele acelei
conferintie remasera la subscrisulu ca fostu se-
cretariu alu ei. Afara de protocolu si de cate-va
mici rapórtu de diare nu s'a publicatu inca ni-
mi'a despre acea adunantia importanta; pentru
ca comitetulu si-reservase a face insusi intre-
buintiarea cuvenita din actele ei.

Fiindu acele acte proprietatea natiunii si
a istoriei nostre, si ne mai fiindu sperantia de
realizarea propusulu primitivu pentru edarea
loru, — dupa intielegerea premórsa cu barbatii
competinti, — ele se dau acum publicitatii in
totu cuprinsulu loru pe calea diaristicee nostre.
Onorabil'a Redactiune a „Albinei“ avú

bunetatea nu numai a ni deschide colónele sale
pentru aceste publicari, ci — dupa-cum se va
vedé mai tardiu, a ni face in asta privintia si
unu altu serviciu de mare pretiu, pentru care
recunoscinti'a generala a natiunii nu-i va lipsi.

Sibiú, in septembre 1869.

Visarionu Romanu.

APELU

catra inteligenti'a romana din Transilvani'a.

Desi meetingurile seu adunările de par-
tite sunt la ordinea dilei in tota Ungari'a, Ba-
natu si Transilvani'a, trebie totusi se consta-
tamu cu dorere, ca dintre tote clasele de po-
poru, romanii din Transilvani'a s'au folositu
pana acuma mai pucinu de unulu dintre cele
mai frumoase drepturi sanctionate de multu prin
pracs'a constitutionala: de dreptulu consvatiunei
in privintia tientei proprie si a aplicarei midiló-
celoru legale pentru apanarea intereseloru loru
di vietia.

Delaturarea acestui reu nu se mai póte
nici cum amená fara de o si mai mare pericli-
tare a celoru mai sante interese ale nostre pa-
triotice si nationale. De aceea atatu din pres'a
nostra nationala, cum si din descoperirile tutu-
roru barbatiloru nostri binasimitori se vede, ca
necesitatea unei adunantie a inteligentiiei nostre,
n'a fostu nici candu mai simtita ca adi.

sauge dar respal'ta muncii se mai inbutetati.

In Dalmatia Austriei ferice, anume in pregiurulu *Catarului*, poporul se rescula si se opune contra legii de armare. Si aci se versa sange si inca — fora rezultatu! Poporul persiste in renitentia; o parte mare a trecut in vecinulu Muute-negru si se deprinde in arme cu muntenegrinii pururea gat'a la bataia. Intr'aceia in partile turburate s'a concentratu o brigada intréga de ostire regulata, ér legile constitutiunali s'au suspinsu.

Celu mai multu sange inse s'a versatu si continua a se versa in Monarchia cea fora Monarchu, in nefericit'a Spania, unde republicanii încerca a se afirmá cu arm'a n' mana, ér guvernulu li respunde cu tunuri, pusce si baionete. — Astadi Spania ni infacisiadia in sine o noua contradicere; dupa-ce adeca curtile legiuitorie i suspinsera libertatile constitutiunali, acum' ea, monarchia fora monarchu, deveni si *constitutiunale fora constitutiune!*

Ar' mai fi se amintimu despre caletoarele — politice si nepolitice a domnitorilor, principilor si ministrilor, cari astadi sunt la ordinea dilei mai multu ca ori-candu alta data; dar — éca cá ni se gatá spaciulu!

„Cunósce-te pe tine insuti!”

Este o regula generale, unu postulat de frunte, fora care nici unu omu, unu parteculariu, cu atatu mai pucinu póte se se desvólte, se progresedia si se se emancipe unu poporu séu o natiune.

Am cititu óre-unde, cá déca s'ar cunósce pe sine boulu si calulu, ar scí cátu este de tare si mare, nu l'ar mai portá nici pe cel'a tieranulu de córne, nici pe cest'a copilulu de capestru. Pare paradoxa sentint'a, si totusi ea cuprinde multu adeveru.

Caus'a fundamentale, pentru carea devinu fíntie omenesci, popóra intregi, in supunere si suspina siruri de ani si de secle in sclavia, sub stepanirea altor'a, este — fora 'ndoiéla, cáci ele nu se cunosc pe sine incesi? fiindu cá adeca li lipsescu lumin'a si ele órbea intru intunerecu. Apoi omulu, si deci firesce si natiunea, ce o compunu, ómenii, va remané pururea orbecandu pre catu timpu nu se va studiá si cunósce pe sine si astfelu nu-si va aprinde in inima si creri — *lumin'a cea adeverata.*

Séu ce?! A mai vediutu lumea, in istori'a trecutulu si esperint'a presentulu — omu si poporu luminatu, carele se

jaca in jugu si sclavia? — Si chiar déca la aparintia s'ar aflá undeva atare, cercetandu bine, au nu vom aflá, cá in fapta sclavulu luminatu stepanesce pe domnulu séu mai pucinu luminatu?! — Acést'a este o consecintia naturale.

Am disu: „cunósce-te pe tine insuti,” si abé incepuramu a grai la acésta tema, indatu trebú se vorbimu si de *lumin'a*. Firesce, cáci *lumin'a* si *cunoscint'a de sine* sunt concepte si lucruri, ce se conditiunedia imprumutatu. Lumin'a pentru omu, este adaparea mintei lu cu cunoscintiele necesarie; dar intre cunoscintiele necesarie sta de a supra — *cunoscint'a de sine*. Nime nu se póte numi adeveratu luminatu, déca nu se cunósce bine pe sine; si pentru ca omulu, si apoi si natiunea se se póta cunósce pe sine bine, are trebuintia de multa lumina si cultura a mintei sale. Éca strinsulu nescu si reciprocitatea intre ambele concepte.

Sunt ani una suta aprópe, de candu inceputa a se nasce si redicá in senulu poporulu romanu o seria de barbati, cari din propriulu loru indemn firescu incepura a cautá si a gasi lumin'a, incepura a se cercá si a se cunósce pe sine si starea natiunei si a lucrurilor de prin pregiurulu ei, si cu mari sacrificie, cu tóta abnegarea de sine, chiar si cu martirismulu seu aprinsera lumin'a si o redicara susu, ca s'o véda toti cáti apucasera a-si deschide ochii, ca s'o véda si se se cunósca, si astfelu se se reculéga, orientedie si emancipe pe sine natiunea romana din oriinte.

Éca rol'a si meritulu barbatiloru nostri nemoritori, ca — *Sincai, Micu Klein, Maioru, Cichindélu, Jorgovicu etc.*

Acestia, cei dantei lucéferi pe orizontele pan'aci intunecatu alu Romanismulu din Dacia lui Traianu, se ocupara mai vertosu cu filosofi'a, istori'a si gramatic'a; cáci éra lucru firescu, ca cei dantei romani, caror' — dup'unu somnu letargicu indelungatu, li succese a-si deschide ochii, se cerce mai anteu de tóte lumin'a adeverulu *eternu*, lumin'a adeverulu in faptele trecutulu, lumin'a adeverulu in *limba*.

Urmá apoi altu siru de ómeni mari, dintre cari unii pornira mai departe totu pe calea celor' de mai nainte; altii pornira totu spre acestu scopu, adeca totu cercandu lumina si cunoscintia, dar intru alta directiune. Pe acesti din urma ii vedemu stralucindu unii ca *poeti*, admirandu si descriindu in lumin'a reversata de ceia-lalti totu ce aflau demnu si frumosu in natiune; altii ca *juristi*, scrutandu dreptulu eternu si luptandu pentru aplicarea lui in viéti'a practica; si mai altii ca *politici*, luptandu-se pentru con-

ditiiunile cele mai corespundietórie interesulu publicu si privatu alu romanulu si alu natiunei romane intr'unu statu publicu. Va ajunge a numi aci pe unu *Andr. Muresianu, Negruicu, Pumnul, Barbutiu, Panu etc.*

Astfelu a inceputu a resari si a se respandí la noi lumin'a si cunoscint'a, adeca, in celu mai naturale si spontanu modu din lume, si nici de catu provocata si spriginata de conducatorii legali séu conventiunali ai destineloru popórorulu, si a adesea chiar in contra dorintiei si mesureroru acelóra; si astfelu se contínuu ea pona astadi in necurmata, apriga lupta cu aceia-si ómeni, ce-i numimu guvernulu, regimu, ministerie. Nime nu póte negá si ignorá acést'a: d'alta parte pentru noi romanii totu acestu adeveru este o nespusa mangaiare, unu fondu nedesecabile de sperántia, pentru cá elu cuprinde in sine cea mai eclatante dovéda de viéti'a multa, sanetósa si poetica, ce esiste in corpulu nostru natiunale; *destula base pentru unu viitoriu natiunale mare si stralucitu*, in mani'a tuturor' planuriloru contrarie ale dusimaniloru nostri!

In alu treilea siru de luptatori natiunali, de luptatori mai avantati cu timpulu si — dóra tocmai pentru acést'a si mai practici, ni-ar placé a numerá pe barbati astadi inca in viéti'a si in lupta, in lupta de a dreptulu si pe facia — totu pentru acelu scopu, scopulu luminei, adeverulu, cunoscintieloru, emancipatiunei. Seraci, cum suntemu de intieligintia, dup'unu trecutulu atatu de amaru, nu suntemu totusi seraci de luptatori, chiar si de martiri. Lungu ar fi sirulu acestor'a candu s'ar pune se-lu scrie cine-va, si totu nu l'ar póte se-lu faca completu, pentru cá pe tóta dí'a se redica mai altii, noii luptatori, totu mai dibaci si mai resoluti.

Ce va se dica, se dovedéscá acést'a? — cá suntemu in decadere, in regresu pe campulu viteiei, in stingere? — séu tocmai contrariulu??

Cutesati a recugetá, voi Romanii slabi de angeru, cari parte speríati de brutalitatea, parte amagiti de dimbetulu falsu séu de spiritulu intrigante alu contrariloru nostri, ni paresirati sirurile si ve fecerati — tradatori! Nu ve numescu pe nume; ajunge a ve apostrofá, cáci opiniunea publica si asiá v'a inferatu, si ve sciti voi, si ve cunósce tóta lumea.

Atat'a in generale, ca de introduce la tem'a nóstra, la studiulu si incercarea d'a ne cunósce in-si-ne; cáci se'ntie lege, cá in époc'a in care traimu, scopulu nostru neci póte se ajunga, neci se folo-

sésca privirile generali. Ele nu ne potu servi, decátu spre orientare momentana. Si pentru aceea din parte-ne intr'unu siru de articli vom trece totu mereu la cercetari si studie specialie, detaiate. Anume pentru a ne cunósce mai anteu bine corpulu natiunei in cuprinsulu si estensiunea sa fisica, matematica si geografica, ni-am propusu a desbata, a cerceté si a lamuri de o camdata urmatóriele cestiuni:

Noi, Daco-romanii, prin cari parti séu provincie ale Daciei odinióra a lui Traianu, in ce numeru si proportiune locuim?

Fratii nostri, Macedo-romanii, cáti sunt, si prin cari parti, si in ce proportiune locnescu?

In ce mesura ne desvóltau si propasimu intru cultur'a natiunale? Cam cáta intieligintia, cáti preuti si inventatori, cáte si ce felu de scóle, cáti si ce felu de scolari avemu?

Cáta este poterea nóstra capace de arme? Cáta este armat'a? De cáta dispunemu noi, si de cáta strainii?

Viéti'a si cunoscint'a natiunale pe unde, in ce mesura si directiune se manifestá?

Vom incheiá apoi cu corolarie si instructiuni.

BABESIU.

Pest: in 13/1 Opt.

(x) **Congresulu** bisericei romano-cat. din Ungaria si Transilvania se incheiá astadi, dupa ce elu si-terminá tem'a, adeca votá *organismulu seu constitutiunu*. Despre spiretulu ce s'a manifestatu in acésta corporatiune din capulu loculu, avemu pré pucinu a dice. Este cunoscutu cá diecesele gr. cat. romane, afara de un'a séu mai bine dicendu, afara de doi ómeni dintr'un'a, *nu luara parte* la acestu congresu, si asiá respinsera insinuatiunea, ce li se facuse, cá romanii gr. catolici ar apariné in staululu romano-catoliciloru, cu atatu mai vertosu, candu elu la noi s'a profacatu in fabrica de magiari si de ultramontani. Caracteristic'a cea mai buna o fece acestui congresu „*Pesti Napló*,” organulu partitiei guvernulu ungurescu, in urulu seu de astadi, in cate-va cuvinte, dar in fruntea toii. Elu constata, cá la alegerile pentru acestu congresu abé a partecipatu a *diecea* parte a celoru indreptatiti; mai departe elu atinge, cá „*organismulu congresulu a esitu tocmai confórme cu dorintiele ultramontaniloru*.” Dupa acést'a elu se'ntreba, cá — óre ce se fia caus'a nepartecipareii poporulu catolicu la alegeri: *indiferentismulu*, séu *nencrederea* in elemintele ce compunu astadi biserica catolica? Si totu elu si-respondé, cá — *ambele*. Si cea-lalta lume cugetatória tiene cá — *ambele*; dar cu o mica diferentia; crede adeca cá — *prim'a pentru motivulu*

Considerantele premise, cum si apropiarea timpulu de alegeri la diet'a din Pest'a, me determinara a urmá provocárilor ce mi se facu din multe parti, si a-mi luá libertatea, se *invitu prin acést'a pre multu stimat'a nóstra intieligintia romana din Transilvania la o conferintia fratiesca in opidulu Merceurea* pe 23 Febr. (7 Martiu) a. c.

Scopulu acestei conferintie va fi:

1. Constituirea partitiei nationale romane din Transilvania dupa esemplulu altoru partite si cluburi constitutiunale dejá de multu organizate in tíera.

2. Statorirea unu modu de procedere solidaria in privint'a alegeriloru viitorie si a dietei din Pest'a, cum si preste totu in privint'a intereselorú nostre nationale si patriotice.

Speru, cá fia-care inteliginte alu natiunei nóstre va fi patrunsu de importantia lucrulu, se va sili in ori-ce modu si cu ori-ce sacrificia a-si implini prin urmarea acestei invitari fratiesci o frumoasa detorintia catra patri'a si natiunea sa, si cá prin urmare conferint'a convocata va fi catu mai numerosa.

Merceurea in 22/10 Febr. 1869.
Elia Macelariu.

Scrisórea dlui E. Macelariu

catra comisariulu regiu *Emanuile Péchy* in *Clusiu*.

Escelentia!

Ori in catro privimu in Ungaria si Transilvania, pretotindenia vedemu adunandu-se

partitele, cari profitandu de dreptulu santiunatu prin pracs'a constitutiunala, defigu procedur'a ce au se urmedie la deslegarea cestiuniloru dilei.

S'a servitu de acestu frumosu dreptu partit'a lui Deák, s'a servitu si partit'a stangei, la a carei conferintia generala luara parte tóte nuan-tiele opositiunei unguresci; in fine s'au servitu de acestu dreptu si Romanii si Serbii din Ungaria.

Din astfelu de conferintie ésa de comunu rezultatu folositoriu si pentru regimu si pentru publicu; cáci pe asta cale si regimulu si publiculu mai usioru se potu orientá in privint'a dorintieloru, tendintiei si scopuriloru fia-carei partite.

Me intarescu intru acésta credintia cuvintele Esc. Tale memorabile, pline de intieleptiune, inspiratónie de franchétia barbatésca, acele cuvinte, pronunciate in discursulu de deschidere din 8 Maiu 1867, si cari asecurau, cá — *vei binevoi a primí pururea cu bucuria desluciri, ori din care parte se vina ele*, despre dorintiele drepte si legale ale cetatieniloru din tíera, de veri-ce limba.

Conferintia asemea celoru mai susu amintite pan'acum'a numai intieligint'a romana din Transilvania nu tienú inca; dar tocmai de aci va fi provenindu, cá din partea Romaniloru prin municipalitati, buna óra chiar si in caus'a ale-

gerei de deputati pentru dieta, se manifestara cele mai diferite pareri si procederi.

Numai astfelu s'a potutu intemplá, cá in scaunulu Sibiului si in comitatulu Solnocului interioru s'a observatu alta procedura, cu in scaunulu Merceurei, si asemenea cá — astfelu lucrara in districtulu Fogarasului si astfelu in alu Nasaudului.

Intre atari divergintie de opiniuni, d'o parte insii interesatii, d'alta parte si insusi guvernulu si opiniunea publica — vai ce greu potúse se orientedia despre adeverat'a directiune a miscariloru.

Pentru delaturarea acestui reu, ne intieleseramu mai multi, ca se convocámu pe 7 Martiu a. c. *intieligint'a romana din Transilvania* la o conferintia in Merceurea, a carei scopu se fia:

1. Constituirea partitiei nationale romane din Transilvania dupa esemplulu altor' partite séu cluburi constitutiunale, de multu esistinti in tíera;

2. Statorirea unu modu de procedere solidaria in privint'a alegeriloru pentru diet'a viitoria, precum si peste totu in privint'a intereselorú nostre nationale si patriotice.

Publicarea convocatiunei mi a fostu mie incrediuta de catra consocii de principie, si eu am si speditu foiloru romane *Apelulu* convocatoriu, spre publicare.

Diaristic'a magiara, carea — dorere — facia de romanii dede atatea semne de preocupá-

tiune, se póte cá va fi plecata a insinuá conferintiei nóstre intentiuni nepatriotice, macar cá totu acea diaristica aflá naturala; conferintia generala a stangaciloru o se póte, cá ni se va atacá séu suspiciuná convocat'a conferintia si din alta parte: eu facia de acestea mi cunosc de detorintia patriotica, a Te incredintia din capulu loculu, cá conferint'a din Merceurea va fi *publica*, cá ea va remané intre marginile trase de lege, si cá nici intr'unu casu nu va deveni focariu de fapte inamice patriei.

Pe langa care incredintiare remanu cu celu mai profundu respectu Alu Esc. Tale

aplecatu servitoriu
Elia Macelariu, m. p.

In 25 fauru 1869.

Nulu 413
C. R.

Responsulu Comisariulu regiu.

Ilustrate, Dle Consiliariu gubernialu in pensiune!

Prin epistol'a ce mi-ai adresatu sub 25 a lunei insciintindu-me despre convocarea intieligintiei romane pe 7 martiu la o conferintia politica in Merceurea, pre candu iéu la cunoscintia cuprinsulu acelei epistole, cu privire la incredintiarea pronunciatu in calcaulu ei, Te rogupe

